

HUZPPP saborskom Odboru za ljudska prava: "Dosta je trpljenja "šlamperaja" na području zaštite prava pacijenata"

25.3.2015

Kameleon

Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata danas je Odboru za ljudska prava i prava manjina Sabora RH dostavila pismo koje prenosimo u cijelosti:

Poštovani gospodine Radin i svi članovi Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina!

Neposredno potaknuti brojnim natpisima i objavama na društvenim mrežama detalja o slučajevima zlostavljanja u psihijatrijskim bolnicama, prisilnim hospitalizacijama i "liječenja" na psihijatrijskim odjelima psihički zdravih osoba te posebno **dokumentirani slučaj mladića Ivana Mihaljevića (koji ima čak 8 nalaza sudskih vještaka kako je normalan i prisilno "liječen")**, želimo podsjetiti sve članove Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog Sabora:

- **Od 1999. godine upozoravamo kako u Republici Hrvatskoj nije moguće zaštititi n jedno ljudsko pravo osobe koja se nađe u ulozi korisnika zdravstvenih usluga**, naročito osoba koje su pri tom i bolesne, a ponajmanje osoba koje bez psihijatrijske dijagnoze budu prisilno hospitalizirane na psihijatrijskim odjelima ili specijaliziranim psihijatrijskim bolnicama. Već godinama o tome izvješćujemo i Pučkog pravobranitelja/icu u svojim izvješćima pa i zasebnim dopisima.
- **Od 2002. imamo jasno razloženo što je potrebno napraviti da bi se omogućila zaštita ljudskih prava hrvatskih građana kada se nađu u ulozi korisnika zdravstvenih usluga**, a što smo dali svim nadležnim institucijama kao skicu kroz Nacrt prijedloga zakona o pravima, obvezma i odgovornostima pacijenata. (Od tada do danas to i nadalje činimo redovito i gotovo svakim danom, svakoj novoj osobi u okviru politike koja se ukaže kao potencijalno zainteresirana.)
- Unatoč svim jasno predočenim našim argumentima, **Hrvatski sabor je 18. studenog 2004. godine usvojio Zakona o zaštiti prava pacijenata, a za kojega smo tijekom saborske procedure jasno razložili zašto ne može biti u praksi učinkovit** te smo također dali jasne naputke (napismeno priložene u Zapisnik) što treba mijenjati tijekom sudjelovanja na dvije sjednice Odbora za ljudska prava i jednoj sjednici Odbora za zdravstvo.
- Unatoč svim naporima i dnevnim aktivnostima, nebrojenim dopisima svim institucijama, podastiranjima argumenata na gotovo znanstvenoj razini i na gotovo dnevnoj bazi, sve institucije zadužene za zaštitu ljudskih prava u Republici Hrvatskoj nisu našle za zgodno da išta poduzmu tijekom dugih 10 godina. **Konačno, krajem lipnja 2014. godine ministar Siniša Varga, dr. dent. med. najavljuje izmjene po vlastitoj izjavi potpuno neučinkovitog Zakona o zaštiti prava pacijenata.** S oduševljenjem mu nudimo svaku potrebnu pomoć u sastavljanju teksta novoga zakona.

Unatoč ponudi, **tekst prijedloga novoga zakona izrađen je bez našeg sudjelovanja te je 20. veljače 2015. godine u prostorijama Ministarstva zdravlja predstavljen predstavnicima 4 građanske udruge od kojih preostale 3, dakle osim naše, niti jedna nema nikakva saznanja niti o tome kako se prava pacijenata službeno definiraju ljudskim pravima korisnika zdravstvenih usluga.** (Unatoč tome što smo im slali brošure, biltene i napravili od svih hvaljenu internetsku stranicu koja sadrži sva potrebna pojašnjenja čak i za stručnjake koji pripremaju svoje doktorate i na pravu i na medicini pa i na filozofiji.)

Naše [očitovanje o tome prijedlogu dostavljamo ovdje u prilogu](#), a u najkraćim crtama i slikovito rečeno, naš se komentar svodi na to da je sve napisano potpuno promašeno u sadržaju te se ne odnosi na ljudska prava korisnika zdravstvenih usluga već na osiguranike i bolesnike (za što postoje drugi zakoni), dok se dapače **samim predloženim sadržajem zakona ne samo ne štite nego krše ljudska prava u odnosu na međunarodne konvencije o ljudskim pravima i pravima pacijenata kojih je Republika Hrvatska čak i potpisnica i obveznica.**

Nebulozni trenutni sadržaj toga prijedloga novoga zakona vjerojatno će do saborske procedure mijenjati svoj oblik no kako smo se osvjedočili: **oni koji su ga sastavljali ne razumiju temu to jest ne shvaćaju ni sadržaj ni smisao prava pacijenata** te nisu ni u mogućnosti sastaviti nešto suvislo. Ovaj problem je dakako problem suradnika kojima je Ministar povjerio zadatak a time i njegov osobni problem, no ono što je tragično jest zapravo očita činjenica da se **tijekom proteklih 10 godina nitko od nadležnih nije niti potrudio shvatiti što su prava pacijenata**, a bez toga sigurno nećemo dobiti zaštitu tih prava.

Ono što je u ovom trenutku najvažnije jest povezivanje početne teme u smislu zaštite građana i njihovih ljudskih prava i građanskih sloboda te potpuna nemogućnost zaštite osoba koje se nađu kao korisnici u sustavu zdravstva kada im se na bilo koji način povrijede ljudska prava.

Dakle, ovim putem želimo da nam kao naši predstavnici pomognete ukazati svim nadležnim institucijama na to da **ukoliko se netko od njih ne probudi i ne počne konačno raditi na**

zaštiti prava pacijenata na smislen način, da će se s jedne strane u cijelosti upropastiti zdravstveni sustav, a s drug strane svi iole nepodobni će i nadalje biti zatvarani na psihijatrijske odjele, bolnice i klinike.

Upravo stoga mislimo da je upravo sada trenutak da svoj dio zadatka odradi Odbor za zaštitu ljudskih prava i da je vrijeme da se Odbor o tome javno očituje izravno u smislu da je **neophodna učinkovita zaštita prava pacijenata jer je bilo i previše trpjeti 10 godina ovo postojeće kvazi zakonsko rješenje, a još jedno takvo nam se izgledno priprema.**

Pomoć koju tražimo od Vas kao naših, građanskih predstavnika, zaduženih za zaštitu naših ljudskih prava sastoji se u tome da odmah:

1) Prozovete Ministra zdravlja i zatražite da do kraja mjeseca travnja ponudi prijedlog učinkovite zaštite prava pacijenata koju ćete dakako razmotriti na svojem Odboru.

Tada molimo da nam **omogućite da sudjelujemo u saborskoj proceduri i to na način da bude omogućeno i javno medijsko praćenje rada** Odbora na kojem smo pozvani sudjelovati.

2) Iznesete cijelom Hrvatskom Saboru i svom hrvatskom narodu svoju ocjenu slučaja Mihaljević koji je toliko dobro dokumentiran da nas interesira **kako to da još uvijek netko od odgovornih za njegovo prisilno liječenje još nije niti priveden, a kamo li osuđen?**

3) Prozovete i Državno odvjetništvo i Ministra zdravlja i sve za koje Vi mislite da bi mogli biti **odgovorni za slučaj Mihaljević ali i sva zatvaranja normalnih na psihijatrijske odjele, prisilna liječenja i prisilna cijepljenja, zlostavljanje mladih roditelja, šikaniranje bolesnih i nemoćnih, uključivanje bez pristanka u klinička ispitivanja**, operiranje bezpotpisanih izjava o obaviještenom pristanku, naplaćivanju zdravstvenih usluga bez izdavanja računa, izdavanje računa koji nemaju ni jednu karakteristiku računa, naplaćivanje već naplaćenog i nemogućnost postavljanja pritužbe uz osiguranu nepristranu i kompetentnu proceuru utvrđivanja stanja stvari... Mogli bi nabrajati kako se kaže - "do prekосуtra", ali i ovih nekoliko točaka će sasvim jasno predočiti da se ovakav "šlamperaj" na području zaštite prava pacijenata ne smije više ni dana trpjeti ni od koga.

S poštovanjem

Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata

Predsjednica **mr.sc. Đula Rušinović-Sunara, dr. med.**